

Brüssel, 7. juuli 2020
REV2 – asendab 8. veebruari 2018. aasta
teate (REV1)

TEADE SIDUSRÜHMADALE

ÜHENDKUNINGRIIGI VÄLJAASTUMINE ELIST NING ELI ÕIGUSNORMID VARADE VALITSEMISE VALDKONNAS

Alates 1. veebruarist 2020 on Ühendkuningriik Euroopa Liidust välja astunud ja temast on saanud kolmas riik¹. Väljaastumislepinguga² on ette nähtud üleminekuperiood, mis lõpeb 31. detsembril 2020. Kuni selle kuupäevani kohaldatakse ELi õigust täies ulatuses Ühendkuningriigi suhtes ja Ühendkuningriigis³.

Üleminekuperioodi jooksul peavad EL ja Ühendkuningriik läbirääkimisi uue partnerluslepingu üle. Ei ole aga kindel, kas uus partnerlusleping sõlmitakse ja jõustub üleminekuperioodi lõpus. Igal juhul on sellise lepinguga loodav suhe väga erinev Ühendkuningriigi osalemisest siseturul⁴.

Peale selle on Ühendkuningriik pärast üleminekuperioodi lõppu kolmas riik ka seoses ELi õiguse rakendamise ja kohaldamisega ELi liikmesriikides.

Seetõttu tuletatakse kõigile huvitatud isikutele ja eeskätt ettevõtjatele meelde, milline on üleminekuperioodi lõppemisel tekkiva õigusliku olukorra mõju nende tegevusele.

Soovitused sidusrühmadele

Eurofondide⁵ valitsejatel ja alternatiivsete investeerimisfondide (AIF) valitsejatel soovitatakse hinnata üleminekuperioodi lõppemise tagajärgi, võttes arvesse käesolevat teadet, ja võtta asjakohaseid meetmeid, näiteks hankida luba kolmanda riigi AIFide (endised Ühendkuningriigi eurofondid või Ühendkuningriigi alternatiivsed investeerimisfondid) valitsemiseks, teavitada investoreid üleminekuperioodi lõppemise

¹ Kolmas riik on riik, mis ei ole ELi liikmesriik.

² Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest väljaastumise leping (ELT L 29, 31.1.2020, lk 7) (edaspidi „väljaastumisleping“).

³ Võttes arvesse teatavaid väljaastumislepingu artiklis 127 sätestatud erandeid, mis ei ole käesoleva teate kontekstis asjakohased.

⁴ Eelkõige ei ole vabakaubanduslepinguga ette nähtud (kaupade ja teenuste valdkonnas) selliseid siseturu põhimõtteid nagu vastastikune tunnustamine.

⁵ Vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjad.

tagajärgedest ning vaadata vajaduse korral läbi teatavate tööülesannete delegerimine Ühendkuningriigis asutatud teenuseosutajatele. Kui see on asjakohane, peaksid investorid pärast Ühendkuningriigi fondide õigusliku seisundi muutumist kontrollima ka seda, kas nende investeeringute aktsepteeritavus on muutunud.

Seepärast soovitatakse kõikidel asjakohastel sidusrühmadel tungivalt kasutada 31. detsembrini 2020 jäänud aega selle tagamiseks, et nad on võtnud kõik vajalikud meetmed üleminekuperioodi lõpuks valmistumiseks.

Tähelepanu! Käesolevas teates ei käsitleta järgmisi küsimusi:

- ELi õigusnormid kollisiooni ja kohtualluvuse kohta (õigusalaane koostöö tsiviil- ja kaubandusasjades);
- ELi äriühinguõigus;
- ELi isikuandmete kaitse õigusnormid.

Nende küsimuste kohta koostatakse või on juba avaldatud muud teated⁶.

Pärast üleminekuperioodi lõppu ei kohaldata Ühendkuningriigi suhtes enam ELi õigusnorme varade valitsemise valdkonnas, eelkõige direktiivi 2009/65/EÜ vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeeringuks loodud ettevõtjate kohta (eurofondide direktiiv)⁷ ja direktiivi 2011/61/EL alternatiivsete investeerimisfondide valitsejate kohta (AIFi valitsejate direktiiv). Sellel on eelkõige järgmised tagajärjed.

1. TAGAJÄRJED VARADE VALITSEMISELE ÜHENDKUNINGRIIGIS

- Üksused, kellele Ühendkuningriigi pädevad asutused on andnud tegevusloa ühisinvesteeringufondide valitsemiseks (edaspidi „Ühendkuningriigi tegevusloaga üksused“) kooskõlas direktiiviga 2009/65/EÜ ja direktiiviga 2011/61/EL, ei saa ELis sellele tegevusloale⁸ enam tugineda (nad kaotavad ELi tegevusloa) ja neid käsitletakse kolmanda riigi AIFi valitsejatena. See tähendab, et need Ühendkuningriigi üksused ei saa edaspidi ELis praeguste tegevuslubade alusel fonde valitseda ega turustada.
  - Eurofondi, EuVECA,⁹ EuSEFi¹⁰ ja ELTIFI¹¹ puhul peavad nii ühisinvesteeringufondid kui ka nende valitsejad olema asutatud ja

⁶ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/getting-ready-end-transition-period_et.

⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/65/EÜ vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeeringuks loodud ettevõtjaid (eurofondid) käsitlevate õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta (ELT L 302, 17.11.2009, lk 32).

⁸ Direktiivi 2009/65/EÜ artikkel 6, direktiivi 2011/61/EL artikkel 6.

⁹ Euroopa riskikapitalifondid.

¹⁰ Euroopa sotsialettevõtlusfondid.

¹¹ Euroopa pikaajalised investeerimisfondid.

- registreeritud või saanud tegevusloa ELis, et kõikjal liidus jae-¹² ja kutselistele klientidele suunatud фонде valitseda ja turustada.
- AIFi valitsejad peavad olema ELis asutatud ja tegevusloa saanud, et neil lubataks kõikjal liidus AIFe valitseda ja kutselistele klientidele turustada.
- Sellest tulenevalt on kõik Ühendkuningriigis registreeritud või tegevusloa saanud ühisinvesteeringufondid kolmanda riigi alternatiivsed investeeringufondid (kolmanda riigi AIFid). Seda kohaldatakse järgmiste suhtes:
    - vabalt võõrandatavatesse väärtpaperitesse ühiseks investeeringuks loodud ettevõtjad (eurofond);
    - alternatiivsed investeeringufondid (AIFid);
    - Euroopa riskikapitalifondid (EuVECA)¹³;
    - Euroopa sotsiaalettevõtlusfondid (EuSEF)¹⁴;
    - Euroopa pikaajalised investeeringufondid (ELTIF)¹⁵ ning
    - rahaturufondid¹⁶.
  - Eurofondide valitsejad, AIFi valitsejad ja investorid peavad kohandama oma äritegevust ja strateegiad, et olla valmis olukorraks, kui Ühendkuningriigis asutatud üksused ei saa tugineda direktiivis 2011/61/EL sätestatud korrale. Tuleb märkida, et direktiivis 2011/61/EL kehtestatud kolmanda riigi tegevusloa korda ei ole kunagi kasutatud.
  - Liikmesriigid võivad lubada AIFi valitsejatel, kes ei ole ELis asutatud ega tegevusloa saanud, turustada AIFe üksnes oma territooriumil nn siseriiklike erainvesteeringute kordade¹⁷ raames. Direktiiviga 2011/61/EL on jäetud liikmesriikidele otsustusvabadus seoses siseriiklike erainvesteeringute kordade kasutuselevõtmise ja lisaks nimetatud direktiivis sätestatud miinimumnõuetele rangemate eeskirjade kehtestamisega. Mõned liikmesriigid pole kehtestanud erainvesteeringute kordasid ja mõned liikmesriigid võimaldavad üksnes turustamist kutselistele investoritele.

¹² EuVECAsid ja EuSEFe võib turustada üksnes jaeinvestoritele kooskõlas määruse (EL) nr 345/2013 artiklis 6 ja määruse (EL) nr 346/2013 artiklis 6 sätestatud piirangutega. ELTIFe võib turustada üksnes jaeinvestoritele kooskõlas määruse (EL) 2015/760 artiklis 28 sätestatud piirangutega.

¹³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2013. aasta määrus (EL) nr 345/2013 Euroopa riskikapitalifondide kohta (ELT L 115, 25.4.2013, lk 1).

¹⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2013. aasta määrus (EL) nr 346/2013 Euroopa sotsiaalettevõtlusfondide kohta (ELT L 115, 25.4.2013, lk 18).

¹⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2015. aasta määrus (EL) 2015/760 Euroopa pikaajaliste investeeringufondide kohta (ELT L 123, 19.5.2015, lk 98).

¹⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2017. aasta määrus (EL) 2017/1131 rahaturufondide kohta (ELT L 169, 30.6.2017, lk 8).

¹⁷ Siseriiklike erainvesteeringute kordade raames ei saa kolmandate riikide üksused tugineda ühtse turu raamistiku kohasele ELi tegevusloale, sest vastav siseriiklik erainvesteeringute kord kehtib üksnes asjaomases liikmesriigis. Direktiiv 2011/61/EL sisaldab miinimumtingimusi, millele siseriiklike erainvesteeringute kordade raames vastama i) kolmandate riikide üksused (nt kolmanda riigi fondivalitsejad peaksid vastama mitmele direktiivi 2011/61/EL nõudele muu hulgas aastaaruande, investoritele teabe avaldamise ja aruandluse suhtes) ning ii) kolmandad riigid (nt ELi pädeva asutuse ja kolmanda riigi asjaomaste ametiasutuste vahel peavad olema sõlmitud asjakohased koostöökokkulepped).

- Direktiivi 2009/65/EÜ artikli 6 või direktiivi 2011/61/EL artikli 6 kohaselt ELi pädevatelt asutustelt tegevusloa saanud eurofondi valitsejad või AIFi valitsejad, kes on Ühendkuningriigis asutatud üksuste tütarettevõtjad (ELis asutatud juriidiliselt iseseisvad ettevõtjad, mis on Ühendkuningriigis asutatud üksuste kontrolli all või nendega seotud), on ELi ettevõtjad ja võivad jätkata tegevust eurofondi valitsemiseks või AIFi valitsemiseks ELis antud tegevusloa alusel.
- ELis asuvaid Ühendkuningriigi fondivalitsejate filiaale (alalist kohaolekut võimaldavad harud, mis ei ole AIFi valitseja suhtes juriidiliselt iseseisvad) käsitletakse pärast üleminekuperioodi lõppu kolmanda riigi AIFi valitsejate filiaalidena. Nende filiaalide suhtes kohaldatakse olemasolu korral asjaomaste liikmesriikide siseriiklike erainvesteeringute kordasid.

2. TAGAJÄRJED VARADE VALITSEMISELE EUROOPA LIIDUS

- Pärast üleminekuperioodi lõppu on Ühendkuningriigis kooskõlas direktiiviga 2009/65/EÜ või direktiiviga 2011/61/EL tegevusloa saanud või registreeritud eurofondid ja AIFid kolmanda riigi AIFid (vt eespool). Kooskõlas direktiiviga 2009/65/EÜ ELi pädevatelt asutustelt tegevusloa saanud üksused (edaspidi „ELi eurofondi valitsejad“), kes selliseid Ühendkuningriigis tegevusloa saanud (endisi) eurofonde valitsevad, peavad hankima direktiivi 2011/61/EL artikli 6 kohase tegevusloa kolmanda riigi AIFide valitsemiseks.
- ELis asutatud ja tegevusloa saanud või registreeritud AIFi valitsejad, kes valitsevad kolmanda riigi AIFe, mida ELis ei turustata, peavad vastama direktiivile 2011/61/EL (välja arvatud deponooriumi ja iga-aastast aruandlust käsitlevad normid). ELi pädevate asutuste ja asjaomase kolmanda riigi asutuste vahel peab olema sõlmitud koostöökokkulepe teabe vahetamiseks (direktiivi 2011/61/EL artikkel 34). Sellise koostöökokkuleppe puudumise korral ei tohi ELis asutatud ja tegevusloa saanud või registreeritud AIFi valitsejad selliseid kolmanda riigi AIFe valitseda ega turustada.
- Direktiivi 2011/61/EL artikli 36 kohaselt kohaldatakse ELis asutatud ja tegevusloa saanud või registreeritud AIFi valitseja valitsetavate kolmandate riikide AIFide turustamisel asjaomast siseriiklike erainvesteeringute korda, kui liikmesriigid nii otsustavad. Liikmesriigid võivad kehtestada seda liiki AIFi valitsejate suhtes rangemaid norme seoses kõnealuste investeerimisfondide turustamisega. Samuti võivad nad otsustada selliste kolmanda riigi AIFide turustamist mitte lubada.
- Direktiivis 2009/65/EÜ ja direktiivis 2011/61/EL sisalduvate investoritele teabe avaldamise normide kohaselt peavad eurofondi valitsejad ja AIFi valitsejad võtma mitmeid meetmeid, et teavitada investoreid Ühendkuningriigi EList väljaastumise ja üleminekuperioodi lõppemise tagajärgedest ning eelkõige alljärgnevast.
  - AIFi valitsejad peavad investoritele avalikustama kõik olulised muutused teabes, mis tuleb direktiivi 2011/61/EL artikli 23 kohaselt avalikustada, muu hulgas seoses investeerimise eesmärgil sõlmitud lepingulise suhte õiguslike tagajärgedega.
  - Direktiivi 2009/65/EÜ artiklite 72 ja 78 kohaselt peavad eurofondi valitsejad ajakohastama prospekti olulisi andmeid ja investorile esitatavat põhiteavet sisaldavat dokumenti. See hõlmab teavet liikmesriikide kohta, kus

fondivalitseja on saanud tegevusloa, kui eurofondi valitsetakse või turustatakse piiriülevalt.

Peale selle peavad eurofondi valitsejad ja AIFi valitsejad hindama, kas investeerimisfondi õigusliku seisundi muutumine mõjutab vastavust fondi investeerimisstrateegiale, millest investoreid on varem teavitatud.

- Seoses varadega, millesse ELi õigusega reguleeritud fondid investeerivad, ei keelata direktiiviga 2009/65/EÜ ega direktiiviga 2011/61/EL väljaspool ELi asuvasse aktsepteeritavatesse varadesse investeerimist. Sellegipoolest kohaldatakse piiranguid fond-fondis-struktuuri suhtes; eelkõige tuleb ELis tegevusloa saanud eurofondi puhul hinnata Ühendkuningriigis tegevusloa saanud (endiste) eurofondide aktsepteeritavust¹⁸.
- ELi investorid peaksid vaatama läbi oma investeerimiskriteeriumid, et hinnata, kas ühisinvesteerimisfondid, millesse nad investeerisid, vastavad pärast selliste fondide õigusliku seisundi muutumist (nt eurofondi asemel kolmanda riigi AIF) nõuetele.
- Teatavaid ülesandeid võib delegeerida Ühendkuningriigis asutatud teenuseosutajatele, tingimusel et järgitakse direktiivis 2009/65/EÜ ja direktiivis 2011/61/EL kehtestatud asjaomaseid tingimusi¹⁹. Eelkõige siis, kui delegeerimine on seotud portfelli valitsemise või riskijuhtimisega (või eurofondi investeeringute valitsemisega) ning delegeeritav on kolmandas riigis asutatud ettevõtja, peab olema sõlmitud koostööleping eurofondi valitseja või AIFi valitseja päritoluliikmesriigi pädeva asutuse ja kolmandas riigis delegeeritud ülesannet täitva ettevõtja järelevalveasutuse vahel. Lisaks on Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve (ESMA) avaldanud arvamuse, milles neid küsimusi konkreetselt täpsustati, eelkõige seoses fiktiivsete äriühingute tekke ohtudega, mis võivad tekkida juhul, kui ELi klientidega seotud ülesannete täitmiseks / teenuste osutamiseks kasutatakse tegevuse edasiandmist või kolmandates riikides asuvaid filiaale. Kolmandates riikides asuvate filiaalide kasutamiseks peavad olema objektiivsed põhjused, mis on seotud teenuste osutamise ja kolmanda riigi jurisdiktsiooniga, ning selle tulemusel ei või tekkida olukord, et sellised kolmandates riikides asuvad filiaalid täidavad ELi klientidega seoses põhiülesandeid või osutavad neile põhiteenuseid²⁰.
- Direktiivi 2011/61/EL artikli 21 ja direktiivi 2009/65/EÜ artikli 23 kohaselt peab ELi AIFi ja ELis tegevusloa saanud eurofondi deponoorium asuma fondi päritoluliikmesriigis. Direktiivi 2009/65/EÜ artiklis 22a ja direktiivi 2011/61/EL artikli 21 lõikes 11 on sätestatud vara hoidmise kolmandale isikule delegeerimisel kehtivad nõuded. Kui vara hoidmise ülesanded on delegeeritud Ühendkuningriigis

¹⁸ Aktsepteeritavuse hindamine kooskõlas direktiivi 2009/65/EÜ artiklitega 52 ja 55.

¹⁹ Direktiivi 2011/61/EL artikkel 20, mida on täpsustatud komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 231/2013 artiklitega 75–82 ja eurofondide direktiivi artikliga 13. 20. septembril 2017 vastu võetud Euroopa järelevalveasutuste läbivaatamise raames tegi komisjon ettepaneku tugevdada Euroopa järelevalveasutuste koordineerivat rolli seoses delegeerimise, tegevuse edasiandmise ja riskide ülekandmisega (COM(2017)536 final).

²⁰ ESMA 13. juuli 2017. aasta aramus Ühendkuningriigi ELis lahkumisega seotud järelevalvealase käsitluse toetamise kohta investeeringute valitsemise valdkonnas (<https://www.esma.europa.eu/document/opinion-support-supervisory-convergence-in-area-investment-management-in-context-united>).

asutatud üksusele, peavad eurofondide ja AIFide deponitoriumid tõendama delegerimise objektiivseid põhjuseid ja küsima sõltumatu isiku õiguslikku arvamust maksejõuetust käsitlevate Ühendkuningriigi õigusaktide piisavuse kohta. Samuti peavad deponitoriumid tagama, et selline kolmas isik vastab nende liikmeriigi õigusaktidele, millega tagatakse vara lahususe eelised, ning teatab deponitoriumile kõigist muudatustest kohaldatavates maksejõuetust käsitlevates õigusaktides ja nende tegelikus kohaldamises.

Üldteave varade valitsemise kohta on esitatud investeerimisfonde käsitleval komisjoni veebisaidil (https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/growth-and-investment/investment-funds_et). Vajaduse korral lisatakse nendele veebilehtedele täiendavat teavet.

Euroopa Komisjon
Finantsstabiilsuse, finantsteenuste ja kapitaliturgude liidu peadirektoraat